

**Школско такмичење из Српског језика – матерњег
6. фебруар 2026.
7. категорија – српски језик и култура (предметна настава)**

ЛОЗИНКА

(петероцифрени број и реч)

БОДОВИ		
остварени број бодова	укупан број бодова	проценат решености (%)
	50	

1. Испит се састоји од 20 питања и решавањ га 90 минута.
2. Пре почетка решавања испита треба пажљиво и правописно тачно да попуниш листић са лозинком.
3. Лозинку са листића препиши на прву страницу испита.
4. Након што попуниш листић са лозинком, спреми га у коверту.
5. Пажљиво прочитај испитне задатке и упутства у задатку.
6. Решења уписуј на предвиђена места у испиту. Испит пиши плавом или црном хемијском оловком.
7. Испит пиши искључиво писаним, не штампаним словима, правописно и граматички тачно. Пиши читко. Нечитки одговори бодоваће се са 0 бодова.
8. Користи се папиром за концепт током решавања испита, а који ти је додељен од Школске комисије и оверен печатом школе. Одговори у концепту се не вреднују. Након завршетка писања тај папир се предаје Школској комисији и чува са другом документацијом такмичара.
9. Исправљени одговори се вреднују само ако је погрешно написан одговор стављен у заграду и прецртан једном водоравном линијом, а поред тачно написаног одговора стављени иницијали / почетна слова имена и презимена такмичара.
10. После завршетка писања, испит предај члану Школске комисије.
11. После објаве привремене ранг-листе имаш право увида у испит и право на писану жалбу.

Желимо ти успех на такмичењу!

Школска комисија:

1. _____ (председник Школске комисије)
2. _____ (члан Школске комисије)
3. _____ (члан Школске комисије)

1. Допуни стихове и одговори ко је аутор „Песме о песни“.

„Песма мора бити света,
бити чиста,
баш као звезда, у висини,
Што се _____.“

Аутор ове песме је _____.

	2
--	---

2. Објасни какве су, као књижевна врста:

А) лирске песме

_____	1

Б) родољубиве песме

_____	1

3. Одговори на следећа питања.

А) Колико степена поређења имамо?

	1
--	---

Б) Како се зову степени поређења?

	1
--	---

В) Напиши правилну компарацију наведених придева:

брз _____

	1
--	---

велик _____

	1
--	---

зао _____.

	1
--	---

4. Напиши како се зове народна песма која почиње следећим стиховима:

„У Милице дуге трепавице,
Покриле јој румен јагодице,
Јагодице и бијело лице.“

	1
--	---

5. Одговори на следећа питања.

А) Напиши како се зову речи које имају умањено значење.

	1
--	---

Б) Напиши како се зову речи које је имају увеличано значење.

	1
--	---

В) Напиши како гласе следеће именице када их умањиш:

књига _____

зид _____

црв _____

	1,5
--	-----

Г) Напиши како гласе следеће именице када их увеличаш:

глава _____

шерпа _____

кућа _____

	1,5
--	-----

6. Одговори на следећа питања.

А) Како се назива најмања јединица говора од које се граде слогови и речи?

	1
--	---

Б) Како се назива писани знак којим се обележава глас?

	1
--	---

7. Избаци (заокружи) уљезе из следећег низа речи:

ЈА	МИ	ВИ	КОЈИ	ОНИ	ТИ	МИ	ЧИЈИ	ОН	ЈА
----	----	----	------	-----	----	----	------	----	----

	2
--	---

8. Напиши исправно следеће реченице:

Мислијо сам да је контролни за четири дана.

	1
--	---

А кад ми је друг реко да је данас, узвикнуо сам: неznam ништа!

	1
--	---

Размишљао сам дали да побегнем са часа илида останем и часно добијем кеца.

	1
--	---

9. Прочитај песму „О класје моје“ Алексе Шантића и одговори на питања испод.

О, класје моје испод голих брда,
Мој црни хљебе, крвљу поштрапани,
Ко ми те штеди, ко ли ми те брани
Од гладних тица, моја муко тврда?

Скоро ће жетва... Једно зрње зрије...
У сунцу трепти моје родно село.
Но мутни облак притиска ми чело,
И у дно душе гром пада и бије.

Сјутра, кад оштри заблистају српи
И сноп до снопа као злато пане,
Снова ће тећи крв из моје ране –
И снова пати, сељаче, и трпи...

Сву муку твоју, напор црног роба,
Појешће силни при гозби и пиру...
А теби само, кô псу у синциру,
Бациће мрве... О, срам и грдоба!...

И нико неће чути јад ни вапај –
Нити ће ганут бол пјану господу...
Сељаче, гољо, ти си прах на поду,
Тегли и вуци, и у јарму скапај!

О, класје моје испод голих брда,
Мој црни хљебе, крвљу поштрапани,
Ко ми те штеди, ко ли ми те брани
Од гладних тица, моја муко тврда?!

А) Наведи тему и идеју песме „О класје моје“ Алексе Шантића. О чему говори ово дело?

	1
--	---

Б) Да ли је било нужно скренути пажњу на тадашњи положај обичног човека? Због чега?

	1
--	---

10. Прочитај песму „Свети Сава“ Војислава Илића и одговори на питања испод.

Ко удара тако позно у дубини ноћног мира
на капији затвореног светогорског манастира?
„Већ је прошло давно вече, и нема се поноћ хвата,
седи оци, калуђери, отвор`те ми тешка врата.

Светлости ми душа хоће, а одмора слабе ноге,
клонуло је моје тело, уморне су моје ноге –
ал` је крепка воља моја, што ме ноћас вама води,
да посветим живот роду, отаџбини и слободи.

Презрео сам царске дворе, царску круну и порфиру,
и сад, ево, светлост тражим у скромноме манастиру.
Отвор`те ми, часни оци, манастирска тешка врата
и примите царског сина ко најмлађег свога брата“.

Зашкрипаше тешка врата, а над њима сова прну
и с крештањем разви крила и склони се у ноћ црну.
А на прагу храма светог, где се Божје име слави,
са буктињом упаљеном, настојник се отац јави.

Он буктињу горе диже, изнад своје главе свете,
и угледа, чудећи се, безазлено босо дете.
Високо му бледо чело, помршене густе власи,
али чело узвишено божанствена мудрост краси.

Школско такмичење из Српског језика – матерњег
Школска година 2025/2026.

7. категорија – српски језик и култура ПН
6. фебруар 2026.

За руку га старац узе, пољуби му чело бледо,
а кроз сузе прошапута: „Примамо те, мило чедо“.

Векови су прохујали од чудесне оне ноћи,
векови су прохујали и многи ће јоште проћи.
Ал' то дете јоште живи, јер његова живи слава,
јер то дете беше Растко, син Немањин – Свети Сава.

А) Које особине има дечак Растко у песми „Свети Сава“ Војислава Илића?

	1
--	---

Б) Где долази и чега се све одрекао овај дечак? Шта тражи и шта жели? Да ли му се
жеља испунила?

	1
--	---

11. Одговори на следећа питања.

А) Ко је аутор/ауторка и о чему говори песма „Стрепња“?

	1
--	---

Б) Шта значи сама реч „стрепња“, како се понаша човек који стрепи?

	1
--	---

В) Од чека аутор/ауторка стрепи и шта жели?

	1
--	---

12. Одговори на следећа питања.

А) Шта су то самогласници и који још назив имају?

	1
--	---

Б) Напиши самогласнике.

	1
--	---

В) Шта су сугласници?

_____	1
-------	---

13. Наведене реченице напиши тако да буду тачне.

Обои цртеж који сам ти нацртала.

_____	1
-------	---

Ми неби волели да не буде екскурзије.

_____	1
-------	---

Отрчо сам кући и тражио од маме парче хартије.

_____	1
-------	---

14. Одговори на следећа питања.

А) Којој групи словенских језика припада српски језик?

_____	1
-------	---

Б) Који се још језици налазе у истој групи са српским језиком?

_____	1
-------	---

15. Одговори на следећа питања.

А) Шта је то „житије“?

_____	1
-------	---

Б) Ко је написао Житије Светог Симеона?

_____	1
-------	---

16. Од следећих именица изведи присвојне придеве.

А) Немачка _____

Б) Нови Пазар _____

В) Ниш _____

Г) Пакрац _____

	2
--	---

17. Напиши у која два падежа може да се јави прави (ближи) објекат?

_____ и _____

	2
--	---

18. Одговори на следећа питања.

А) Који је наслов народне песме из које су преузети следећи стихови?

	1
--	---

„Што молила, Бога домолила
Бог јој дао очи соколове
И бијела крила лабудова
Она лети над Косово равно
Мртви нађе девет Југовића
И десетог стар-Југа Богдана.“

Б) Напиши која се стилска фигура наводи у овој песми?

	1
--	---

19. Одговори на следећа питања.

А) Шта је слог?

	1
--	---

Б) Шта суфикс?

	1
--	---

В) Шта је префикс?

	1
--	---

20. У следећим реченицама подвуци прилоге подвуци, а придеве заокружи.

Брзи зец брзо трчи.

Весела девојчица весело пева.

Спретан дечак спретно игра.

Мудри старац мудро збори.

	2
--	---